

Rapport Nr. 0573

Nota

Proefsleuvenonderzoek

Zonnebeke, Statiestraat 41
Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies	2
2.1	Aanleiding vooronderzoek	2
2.2	Resultaten proefsleuvenonderzoek	2
2.3	Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen.....	4
3	Lijst met figuren	5

1 Administratieve gegevens

Projectcode J. Verrijckt		2021-043
Projectcode Onroerend Erfgoed		2021A362
locatie	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Zonnebeke
	Deelgemeente	Passendale
	Straat	Statiestraat 41
Kadastrale gegevens	Gemeente	Zonnebeke
	Afdeling	2 (Passendale)
	Secie	C
	Percelen	59P7, 59R7
Coördinaten	Noordoost	X: 55 652 Y: 177 282
	Noordwest	X: 55 617 Y: 177 274
	Zuidoost	X: 55 672 Y: 177 181
	Zuidwest	X: 55 636 Y: 177 196
Oppervlakte plangebied		3.430,48 m ²
Oppervlakte bodemingreep		1.478 m ²
Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt

2 Gemotiveerd advies

2.1 Aanleiding vooronderzoek

Het archeologische vooronderzoek kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen voor een pre-kadastratie, de sloop van twee gebouwen en verharding, gevolgd door een nieuwbouw van een meergezinswoning aan de Statiestraat 41 te Passendale (Zonnebeke). Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

2.2 Resultaten proefsleuvenonderzoek

Op basis van het bureauonderzoek was er een zeer hoge archeologische verwachting toe te schrijven voor sites uit de Eerste Wereldoorlog. De verwachting voor sites uit eerdere periodes is eerder ongekend, door de ongekende schade die de ondergrond binnen het plangebied heeft geleden tijdens de Eerste Wereldoorlog. Hierdoor drong zich een archeologisch proefsleuvenonderzoek op dat plaatsvond op 22 februari 2021, na een eerste bomdetectie binnen het terrein.

Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem zijn antropogene sporen aangetroffen die terug te brengen zijn tot de recente bebouwing van het terrein, naoorlogse afvalkuilen, bomkraters en munitie te linken aan Wereldoorlog I, specifiek de laatste fases van de Derde Slag om Ieper door de Britse artillerie. Tevens ligt het plangebied pal op het slagveld van de finale fase. Tijdens het Duitse voorjaarsoffensief in 1918 zouden twee barakken zijn opgericht in het zuiden van het plangebied, hiervan zijn geen sporen teruggevonden. Met uitzondering van de munitie en bomkraters kwamen er geen sporen uit WO I aan het licht. Twee uitbraaksporen kunnen mogelijk gerelateerd zijn aan het gebouw dat in het zuidoosten van het terrein heeft gestaan, maar enkel op basis van brokstukken cement en baksteenpuin is dit moeilijk te bepalen en kan het eveneens gaan om afbraakpuin van latere fases. Aan de hand van de types aangetroffen munitie, werd wel duidelijk dat het voornamelijk om Britse varianten ging, wat het historisch verhaal bevestigt. Het feit dat het terrein intens beschoten is geweest kan samen met de naoorlogse verstoringen een verklaring zijn voor de afwezigheid van andere sporen.

Het proefsleuvenonderzoek te Statiestraat 41, Zonnebeke (Passendale) leverde geen archeologisch waardevolle sporen op. De aangetroffen sporen beperken zich voornamelijk tot 20ste-eeuwse uitbraaksporen en afvalkuilen die niet direct aan WO I gelinkt kunnen worden. Er werden wel bomkraters en explosieven aangetroffen uit WO I waarvan de aard al bepaald werd en waarna ze aan DOVO werden overgeleverd. Er kwamen geen oudere sporensites aan het licht, alsook geen steentijdvindplaatsen. Hierdoor is er geen kenniswinst te behalen en is er geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk. Er wordt een advies gegeven de terreinen vrij te geven voor verdere ontwikkeling. Wel wordt er aangeraden om met de bouwwerken rekening te houden met de aanwezigheid van de explosieven zoals aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek. Er wordt dan ook het advies gegeven om zich tijdens de bouwwerken bij te laten staan door een explosieven deskundige.

Figuur 1: Totaalplan op GRB¹

¹ AGIV 2021

2.3 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het proefsleuvenonderzoek te Statiestraat 41, Zonnebeke (Passendale) leverde geen archeologisch waardevolle sporen op. De aangetroffen sporen beperken zich voornamelijk tot 20ste-eeuwse uitbraaksporen en afvalkuilen die niet direct aan WO I gelinkt kunnen worden. Er werden wel bomkraters en explosieven aangetroffen uit WO I waarvan de aard al bepaald werd en waarna ze aan DOVO werden overgeleverd. Er kwamen geen oudere sporensites aan het licht, alsook geen steentijdvindplaatsen. Hierdoor is er geen kenniswinst te behalen en is er geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk. Een programma van maatregelen werd hierdoor niet opgemaakt.

Er wordt een advies gegeven de terreinen vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

Wel wordt er aangeraden om met de bouwwerken rekening te houden met de aanwezigheid van de explosieven zoals aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek. Er wordt dan ook het advies gegeven om zich tijdens de bouwwerken bij te laten staan door een explosieven deskundige.

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerendergoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

3 Lijst met figuren

Figuur 1: Totaalplan op GRB.....	3
----------------------------------	---